

บทที่ 4

ผลการศึกษา และวิจารณ์

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) กรณีศึกษา สาขาสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จะศึกษาเฉพาะเกษตรกรลูกค้ารายบุคคล ที่มีหนี้ค้างชำระ ณ ปีบัญชี 2547 ของ ธ.ก.ส. สาขาสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมียอดผู้ที่ค้างชำระหนี้ จำนวนทั้งสิ้น 678 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบเป็นสัดส่วนกับประชากรแต่ละตำบลที่มีเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ค้างชำระ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดซึ่งผลการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของลูกค้า ธ.ก.ส. ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะการถือครองที่ดิน อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้ รายได้ของสมาชิกในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจากธนาคารที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ การบริการสินเชื่อ ศักยภาพของพนักงานธนาคาร และความช่วยเหลือทางการตลาด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจากภายนอก (สภาพแวดล้อม) ที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ได้แก่ ภาวะภัยธรรมชาติ ภาวะเศรษฐกิจ และภาวะการเมือง

ส่วนที่ 4 หนี้และการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 6 ทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาวิจัยได้นำเสนอในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านสังคมของลูกค้า ธ.ก.ส. ที่มีหนี้ค้างชำระ

ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

จากตาราง 2 พบว่า

ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชาย จำนวน 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.4 เพศหญิง จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.6 มีอายุเฉลี่ย 48 ปี 8 เดือน อายุต่ำสุด 22 ปี และสูงสุด 77 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.6 รองลงมา มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี และ 31 - 40 ปี 84 และ 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 10.7 ตามลำดับ มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 207 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.1 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา อนุปริญญา และปริญญาตรี จำนวน 21, 11 และ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.3, 4.4 และ 0.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จะสมรสแล้ว จำนวน 230 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.3 สำหรับการถือครองที่ดินนั้น ลูกค้าร้อยละ 88.1 ถือครองที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน 215 ราย รองลงมาคือ ผู้อื่นให้ทำฟรี จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.0 และในการถือครองที่ดิน จะถือครองที่ดินเฉลี่ย 2 ไร่ 296 ตารางวา ต่ำสุด 40 ตารางวา และสูงสุด 16 ไร่ 116 ตารางวา ที่ดินที่ผู้อื่นให้ทำฟรีเฉลี่ย 2 ไร่ 48 ตารางวา และเช่าที่ดินเฉลี่ย 1 ไร่ 160 ตารางวา ในการประกอบอาชีพหลักนั้น ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพการเกษตรกรรม จำนวน 200 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.4 รองลงมาคือ รับจ้างและค้าขาย จำนวน 33 และ 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.1 และ 6.3 ตามลำดับ ซึ่งลูกค้าที่ประกอบอาชีพการเกษตร ร้อยละ 82.7 ทำสวน จำนวน 186 ราย รองลงมาคือ ทำไร่ ทำนา และเลี้ยงสัตว์ จำนวน 21, 11 และ 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.3, 7.9 และ 3.1 ตามลำดับ ร้อยละ 89.7 มีอาชีพรอง โดยประกอบอาชีพรับจ้าง มากที่สุด จำนวน 130 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาคือ เกษตรกรรม และค้าขาย จำนวน 44 และ 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 14.7 ตามลำดับ ทั้งนี้ ลูกค้าที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพรอง ส่วนใหญ่ทำสวน จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมาคือ ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ จำนวน 15 และ 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.1 และ 27.3 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกที่มีรายได้ในครัวเรือนเฉลี่ย 2 คน โดยมีสมาชิกที่มีรายได้ จำนวน 1 - 2 คน คิดเป็นร้อยละ 91.7 และ มีจำนวน 3 - 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 มีรายได้รวมทั้งรายได้จากการเกษตร และนอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 93,293.65 บาทต่อปี แบ่งเป็นรายได้รวมจากภาคการเกษตร เฉลี่ย 60,748.91 บาทต่อปี และรายได้รวมจากนอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 39,198.80 บาทต่อปี ต่ำสุด 2,000 บาทต่อปี และ สูงสุด 400,000 บาทต่อปี ส่วนค่าใช้จ่ายรวมทั้งค่าใช้จ่ายภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 61,251.98 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายรวมจากภาคการเกษตร

เฉลี่ย 38,676.86 บาทต่อปี ต่ำสุด 500 บาทต่อปี และ สูงสุด 150,000 บาทต่อปี มีค่าใช้จ่ายรวมจากนอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 29,083.380 บาทต่อปี ต่ำสุด 500 บาทต่อปี และ สูงสุด 300,000 บาทต่อปี ส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน พบว่า ลูกคามีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเฉลี่ย 13,517.92 บาท ต่ำสุด 2,000 บาท และสูงสุด 60,000 บาท

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของลูกค้า ร.ก.ส. จำแนกตามข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 252)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	180	71.4	
หญิง	72	28.6	
อายุ (ปี)			$\bar{X} = 48.68$ ปี
21 - 30	7	2.8	S.D. = 8.472
31 - 40	27	10.7	Min. = 22 ปี
41 - 50	120	47.6	Max. = 77 ปี
51 - 60	84	33.3	
61 ขึ้นไป	14	5.6	
ระดับการศึกษา			
ไม่ได้รับการศึกษา	11	4.4	
ประถมศึกษา	207	82.1	
มัธยมศึกษา	21	8.3	
อนุปริญญา	11	4.4	
ปริญญาตรี	2	0.8	
สถานภาพสมรส			
โสด	5	2.0	
สมรส	230	91.3	
หย่า	2	0.8	
หม้าย	15	6.0	

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 252)	ร้อยละ	หมายเหตุ
ลักษณะการถือครองที่ดิน			
เป็นของตนเอง	215	88.1	$\bar{X} = 2.74$ ไร่ S.D. = 2.367 Min. = 0.10 ไร่ Max. = 16.29 ไร่
เช่า	8	3.3	$\bar{X} = 2.12$ ไร่ S.D. = 2.805, Min. = 0.75 ไร่ Max. = 9.00 ไร่
ผู้อื่นให้ทำฟรี	39	16.0	$\bar{X} = 1.40$ ไร่ S.D. = 0.982 Min. = 0.10 ไร่ Max. = 4.00 ไร่
อาชีพหลัก			
เกษตรกรรม*	200	79.4	
ทำสวน	186	82.7	
ทำไร่	21	9.3	
ทำนา	11	4.9	
เลี้ยงสัตว์	7	3.1	
รับจ้าง	33	13.1	
ค้าขาย	16	6.3	
รับราชการ	1	0.4	
รัฐวิสาหกิจ	1	0.4	
บริษัทเอกชน	1	0.4	

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 252)	ร้อยละ	หมายเหตุ
อาชีพครอง			
ไม่มี	26	10.3	
เกษตรกรรวม*	44	17.5	
ทำสวน	25	56.8	
ทำไร่	15	34.1	
เลี้ยงสัตว์	12	27.3	
ทำนา	3	6.8	
รับจ้าง	130	51.6	
ค้าขาย	37	14.7	
รับราชการ	13	5.2	
บริษัทเอกชน	2	0.8	
จำนวนสมาชิกที่มีรายได้ (คน)			$\bar{X} = 1.98$ คน
1 - 2	231	91.7	S.D. = 0.428
3 - 4	21	8.3	Min. = 1 คน
			Max. = 3 คน
รายได้รวมของครัวเรือน (บาทต่อปี)			$\bar{X} = 93,293.65$ บาท
ต่ำกว่า 50,000	58	23.0	S.D. = 60,101.517
50,001 - 100,000	116	46.0	Min. = 20,000 บาท
100,001 - 150,000	57	22.6	Max. = 400,000 บาท
150,001 - 200,000	13	5.2	
200,001 ขึ้นไป	8	3.2	

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 252)	ร้อยละ	หมายเหตุ
รายได้รวมจากภาคเกษตรของครัวเรือน			
(บาทต่อปี)			$\bar{X} = 60,748.91$ บาท
ไม่มีรายได้	23	9.1	S.D. = 37,907.012
ต่ำกว่า 20,000	28	11.1	Min. = 3,000 บาท
20,001 - 40,000	61	24.2	Max. = 200,000 บาท
40,001 - 60,000	54	21.4	
60,001 - 80,000	32	12.7	
80,001 - 100,000	34	13.5	
100,001 - 120,000	7	2.8	
120,001 บาทขึ้นไป	13	5.2	
รายได้รวมจากนอกภาคเกษตรของ			
ครัวเรือน (บาทต่อปี)			$\bar{X} = 39,198.80$ บาท
ไม่มีรายได้	3	1.2	S.D. = 44,778.866
ต่ำกว่า 20,000	86	34.1	Min. = 2,000 บาท
20,001 - 40,000	98	38.9	Max. = 400,000 บาท
40,001 - 60,000	44	17.5	
60,001 - 80,000	5	2.0	
80,001 - 100,000	4	1.6	
100,001 - 120,000	3	1.2	
120,001 บาทขึ้นไป	9	3.6	
ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือน (บาทต่อปี)			
			$\bar{X} = 61,251.98$ บาท
ต่ำกว่า 50,000	137	54.4	S.D. = 40,604.459
50,001 - 100,000	86	34.1	Min. = 5,500 บาท
100,001 - 150,000	20	7.9	Max. = 300,000 บาท
150,001 - 200,000	7	2.8	
200,001 บาทขึ้นไป	2	0.8	

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 252)	ร้อยละ	หมายเหตุ
ค่าใช้จ่ายรวมจากภาคเกษตรของ			
ครัวเรือน (บาทต่อปี)			$\bar{X} = 38,676.86$ บาท
ไม่มีค่าใช้จ่าย	23	9.1	S.D. = 28,379.252
ต่ำกว่า 20,000	78	31.0	Min. = 500 บาท
20,001 - 40,000	67	26.6	Max. = 150,000 บาท
40,001 - 60,000	41	16.3	
60,001 - 80,000	30	11.9	
80,001 - 100,000	8	3.2	
100,001 - 120,000	2	0.8	
120,001 ขึ้นไป	3	1.2	
ค่าใช้จ่ายรวมจากนอกภาคเกษตรของ			
ครัวเรือน (บาทต่อปี)			$\bar{X} = 26,249.00$ บาท
ไม่มีค่าใช้จ่าย	3	1.2	S.D. = 29,083.380
ต่ำกว่า 20,000	150	59.5	Min. = 500 บาท
20,001 - 40,000	70	27.8	Max. = 300,000 บาท
40,001 - 60,000	19	7.5	
60,001 - 80,000	1	0.4	
80,001 - 100,000	5	2.0	
100,001 - 120,000	1	0.4	
120,001 ขึ้นไป	3	1.2	
ค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน (บาทต่อปี)			
ไม่ระบุ	40	15.9	$\bar{X} = 13,517.92$ บาท
ต่ำกว่า 5,000	45	17.9	S.D. = 10,154.231
5,001 - 10,000	79	31.3	Min. = 2,000 บาท
10,001 - 15,000	35	13.9	Max. = 60,000 บาท
15,001 - 20,000	31	12.3	
20,001 - 25,000	2	0.8	
25,001 ขึ้นไป	20	7.9	

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจากธนาคารที่มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.

จากตาราง 3 พบว่า

ลูกค้านั้นเห็นว่า โดยรวมแล้วปัจจัยจากธนาคารมีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้ในระดับน้อย ($WMS = 2.20$, $S.D. = 0.320$) โดยเห็นว่า ปัจจัยจากธนาคารด้านการบริการสินเชื่อ (ก่อน/หลังกู้เงิน) ของ ธ.ก.ส. มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้ในระดับน้อย ($WMS = 2.36$, $S.D. = 0.575$) ปัจจัยจากธนาคารด้านศักยภาพของพนักงานธนาคาร มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้ในระดับน้อยที่สุด ($WMS = 1.14$, $S.D. = 0.237$) และปัจจัยจากธนาคารด้านความช่วยเหลือทางการเงิน มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้ในระดับปานกลาง ($WMS = 3.28$, $S.D. = 0.803$)

หากพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ปัจจัยด้านการบริการสินเชื่อ (ก่อน/หลังกู้เงิน) ของ ธ.ก.ส.

ลูกค้านั้นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ปัจจัยด้านการบริการสินเชื่อ (ก่อน/หลังกู้เงิน) ของ ธ.ก.ส. มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในข้อความเรียงตามลำดับ ดังนี้ ขาดการติดตามและการดูแลการใช้เงินกู้ของเกษตรกรอย่างใกล้ชิด ($WMS = 3.17$, $S.D. = 0.657$) เอกสารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ไม่เพียงพอ เช่น หนังสือคู่มือ แผ่นพับ ($WMS = 3.00$, $S.D. = 0.720$)

ลูกค้านั้นด้วยในระดับน้อย ว่า ปัจจัยด้านการบริการสินเชื่อ (ก่อน/หลังกู้เงิน) ของ ธ.ก.ส. มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในข้อความเรียงตามลำดับ ดังนี้ ธ.ก.ส. กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงเกินไป ($WMS = 2.45$, $S.D. = 1.366$) ไม่มีบุคลากรที่คอยให้บริการเรื่องข้อมูลการกู้และชำระคืนเงินกู้ ($WMS = 2.29$, $S.D. = 0.985$)

ลูกค้านั้นด้วยในระดับน้อยที่สุด ว่า ปัจจัยด้านการบริการสินเชื่อ (ก่อน/หลังกู้เงิน) ของ ธ.ก.ส. มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในข้อความเรียงตามลำดับ ดังนี้ ไม่ได้รับความสะดวกในการชำระเงินกู้ ($WMS = 1.68$, $S.D. = 0.785$) การให้บริการของ ธ.ก.ส. ล่าช้า ($WMS = 1.58$, $S.D. = 0.684$)

ปัจจัยด้านศักยภาพของพนักงานธนาคาร

ลูกค้านั้นด้วยในระดับน้อยที่สุด ว่า ปัจจัยด้านศักยภาพของพนักงานธนาคาร มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในทุกข้อความเรียงตามลำดับ ดังนี้ พนักงานไม่สันทัดในการให้สินเชื่อเกษตรกร ($WMS = 1.33$, $S.D. = 0.599$) พนักงาน

ประพุดิตคนไม่เหมาะสม เช่น ใช้จ่ายไม่สุภาพ (WMS = 1.19, S.D. = 0.406) พนักงานใช้อำนาจในทางมิชอบโดยการกู้ยืมเงินจากเกษตรกรผู้กู้ (WMS = 1.05, S.D. = 0.222) พนักงานทุจริตโดยการรับเงินสินบน (WMS = 1.00)

ปัจจัยด้านความช่วยเหลือทางการตลาด

ลูกค้าเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ปัจจัยด้านความช่วยเหลือทางการตลาด มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในข้อความที่ว่าธนาคารไม่สามารถหาตลาดที่แน่นอนในการรองรับผลผลิตของเกษตรกร (WMS = 3.59, S.D. = 1.012)

ลูกค้าเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ปัจจัยด้านความช่วยเหลือทางการตลาด มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในข้อความเรียงตามลำดับดังนี้ ได้รับข้อมูลด้านราคาของผลผลิตไม่เพียงพอ (WMS = 3.28, S.D. = 0.867) ขาดการส่งเสริมการผลิต การปรับปรุงโครงการสร้างการผลิตตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ (WMS = 2.20, S.D. = 0.320)

จากข้อมูลข้างต้น ลูกค้าเห็นว่าโดยภาพรวมแล้วปัจจัยจากธนาคารมีผลต่อระดับการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในระดับน้อย หากพิจารณาในแต่ละด้านลูกค้าเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลให้เกษตรกรลูกค้า ค้างชำระหนี้กับ ธ.ก.ส. ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านความช่วยเหลือทางการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อความที่กล่าวว่า ธนาคารไม่สามารถหาตลาดที่แน่นอนในการรองรับผลผลิตของเกษตรกร ซึ่งลูกค้าเห็นด้วยในระดับมากกว่า การที่ธนาคารไม่สามารถหาตลาดที่แน่นอนเพื่อรองรับผลผลิตการเกษตร เป็นปัจจัยทำให้เกษตรกรลูกค้า ค้างชำระหนี้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ไม่มีตลาดรองรับเพียงพอ ทำให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตไม่ได้ราคาตามที่ต้องการ หรือได้ราคาต่ำ หรือถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา เนื่องจากสินค้าล้นตลาด จึงทำให้เกษตรกรมีรายรับต่ำกว่าต้นทุน ส่งผลให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ นอกจากนี้เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ยังเห็นว่า การขาดการติดตามและการดูแลการใช้เงินกู้ของเกษตรกรอย่างใกล้ชิด เอกสารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ไม่เพียงพอ เช่น หนังสือคู่มือ แผ่นพับ การได้รับข้อมูลด้านราคาของผลผลิตไม่เพียงพอ และการขาดการส่งเสริมการผลิต การปรับปรุงโครงการสร้างการผลิตตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ก็ส่งผลให้เกษตรกรลูกค้าค้างชำระหนี้กับ ธ.ก.ส. เช่นกัน แต่ส่งผลในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะ การที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ติดตามผลการใช้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า หรือ ไม่มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ลูกค้านำเงินกู้มาใช้ผิดวัตถุประสงค์ โดยอาจจะนำเงินกู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุน หรือเพื่อใช้ในการผลิต มาใช้เพื่ออุปโภคบริโภคแทน ก็จะส่งผลให้เกษตรกรขาดแคลนเงินทุน ทำให้ผลผลิตตกต่ำไม่ได้มาตรฐานตามที่ควรจะเป็น ส่งผลให้ขายได้

ราคาต่ำ อีกทั้ง การขาดความรู้ความเข้าใจในข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ ทำให้ผิดชำระหนี้ ก่อให้เกิดหนี้ค้างได้ นอกจากนี้ การได้รับข้อมูลด้านราคาผลผลิตเพียงพอ หรือการขาดการส่งเสริม การผลิต การปรับปรุงโครงการสร้างการผลิต ก็ทำให้เกษตรกรลูกค้าไม่สามารถวางแผนการผลิตที่ สามารถสนองตอบต่อความต้องการของตลาดได้อย่างถูกต้อง ทำให้ผลผลิตมากเกินไปความต้องการ ตลาด สินค้าล้นตลาด หรือสินค้าไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ผลผลิตราคาต่ำ ไม่คุ้มทุน

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของลูกค้า ร.ก.ส. จำแนกตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจากธนาคารที่มี
ความสัมพันธ์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันของเกษตรกรลูกค้า ร.ก.ส.

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำรง ชีวิตประจำวันของเกษตรกรลูกค้า ร.ก.ส.	ระดับความคิดเห็น										รวม		WMS.	S.D.	ความหมาย
	มากที่สุด		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด								
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%			
การบริการสินเชื่อ (ก่อน/หลังกู้เงิน) ของ ธ.ก.ส.	12	4.8	78	31.0	118	46.8	44	17.5	252	100.0	2.36	0.575	น้อย		
1. ขาดการติดตามและการดูแลการใช้ เงินกู้ของเกษตรกรอย่างใกล้ชิด	2	0.8	71	28.2	151	59.9	25	9.9	3	1.2	252	100.0	3.17	0.657	ปานกลาง
2. เอกสารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระ คืนเงินกู้ไม่เพียงพอ เช่น หนังสือต่อเมื่อ แผ่นพับ			60	23.8	137	54.4	50	19.8	5	2.0	252	100.0	3.00	0.720	ปานกลาง
3. ธ.ก.ส. กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูง เกินไป	12	4.8	62	24.6	59	23.4	14	5.6	105	41.7	252	100.0	2.45	1.366	น้อย
4. ไม่มีบุคลากรที่คอยให้บริการเรื่อง ข้อมูลการกู้และชำระคืนเงินกู้	1	0.4	26	10.3	84	33.3	74	29.4	67	26.6	252	100.0	2.29	0.985	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

	ระดับความคิดเห็น												รวม	WMS.	S.D.	ความหมาย	
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		รวม						
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%							
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับการจ้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.																	
5. ไม่ได้รับความสะดวกในการชำระเงินกู้			4	1.6	38	15.1	84	33.3	126	50.0	252	100.0	1.68	0.785	น้อยที่สุด		
6. การให้บริการของ ธ.ก.ส. ล่าช้า			1	0.4	25	9.9	93	36.9	133	52.8	252	100.0	1.58	0.684	น้อยที่สุด		
ศักยภาพของพนักงานธนาคาร							5	2.0	247	98.0	252	100.0	1.14	0.237	น้อยที่สุด		
7. พนักงานไม่สัสดัดในการให้สินเชื่อ			1	0.4	14	5.6	53	21.0	184	73.0	252	100.0	1.33	0.599	น้อยที่สุด		
เกษตร																	
8. พนักงานประพฤติตนไม่เหมาะสม เช่น					1	0.4	47	18.7	204	81.0	252	100.0	1.19	0.406	น้อยที่สุด		
ใช้วาจาไม่สุภาพ																	
9. พนักงานใช้อำนาจในทางมิชอบโดย							13	5.2	239	94.8	252	100.0	1.05	0.222	น้อยที่สุด		
การกู้ยืมเงินจากเกษตรกรผู้กู้																	
10. พนักงานทุจริตโดยการรับสินบน									252	100.0	252	100.0	1.00	-	น้อยที่สุด		

ตาราง 3 (ต่อ)

	ระดับความคิดเห็น										รวม	WMS.	S.D.	ความหมาย	
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด						
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%					
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับการดำรงฐานะการเงินของผู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.															
ความช่วยเหลือทางการเงิน															
1. ธนาคารไม่สามารถหาตลาดที่แน่นอน	31	12.3	70	27.8	110	43.7	29	11.5	12	4.8	252	100.0	3.28	0.803	ปานกลาง
ในการรองรับผลผลิตของเกษตรกร															
2. ได้รับข้อมูลด้านราคาของผลผลิตไม่เพียงพอ	6	2.4	109	43.3	98	38.9	27	10.7	12	4.8	252	100.0	3.28	0.867	ปานกลาง
3. ขาดการส่งเสริมการผลิต การปรับปรุงโครงการสร้างการผลิตตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่	5	2.0	84	33.3	95	37.7	37	14.7	31	12.3	252	100.0	2.98	1.027	ปานกลาง
รวม	32	12.7	200	79.4	20	7.9	252	100.0	2.20	0.320	น้อย				

**ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจากภายนอก (สภาพแวดล้อม) ที่มีความสัมพันธ์
ต่อระดับการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.**

จากตาราง 4 พบว่า

ลูกค้าเห็นว่า โดยรวมแล้วปัจจัยจากภายนอก (สภาพแวดล้อม) มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้ในระดับน้อย ($WMS = 2.54, S.D. = 0.340$) โดยเห็นว่า ปัจจัยจากภายนอก ภาวะภัยธรรมชาติ และภาวะทางการเมือง มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้ในระดับน้อย ($WMS = 2.12, 2.04$ และ $S.D. = 0.527, 0.605$) ส่วนปัจจัยจากภายนอก (สภาพแวดล้อม) ด้านภาวะเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้ในระดับมาก ($WMS = 4.06, S.D. = 0.763$)

หากพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ปัจจัยด้านภาวะภัยธรรมชาติ

ลูกค้าเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ปัจจัยด้านภาวะภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในภาวะภัยธรรมชาติเรียงตามลำดับ ดังนี้ ฝนพายุหรือวาตภัย ($WMS = 2.92, S.D. = 1.085$) น้ำท่วม ($WMS = 2.80, S.D. = 0.991$) ฝนแล้ง ($WMS = 2.60, S.D. = 0.885$)

ลูกค้าเห็นด้วยในระดับน้อย ว่า ปัจจัยด้านภาวะภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในภาวะภัยธรรมชาติศัตรูพืช หรือสัตว์รบกวน ($WMS = 1.98, S.D. = 0.527$)

ลูกค้าเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ว่า ปัจจัยด้านภาวะภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในภาวะภัยธรรมชาติเรียงตามลำดับ ดังนี้ เกิดโรคระบาด ($WMS = 1.38, S.D. = 0.653$) ถูกไฟไหม้ ($WMS = 1.03, S.D. = 0.176$)

ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ

ลูกค้าเห็นด้วยในทุกข้อความ ว่า ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้ เศรษฐกิจซบเซาหรือตกต่ำ ($WMS = 4.46, S.D. = 0.829$) ราคาผลผลิตตกต่ำ ($WMS = 3.88, S.D. = 1.005$) ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต ($WMS = 3.83, S.D. = 0.902$)

ปัจจัยด้านภาวะทางการเมือง

ลูกค้าเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ปัจจัยด้านภาวะทางการเมืองมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในข้อความที่ว่าขาดประสิทธิภาพในการ

ค่านินงานของหน่วยงานรัฐบาล เช่น กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (WMS = 2.93, S.D. = 1.336)

ถูกค้าเห็นด้วยในระดับน้อย ว่า ปัจจัยด้านภาวะทางการเมืองมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในภาวะการณ์เมืองที่รัฐบาลมีมาตรการที่เข้มงวดเกินไป ในการควบคุมราคาสินค้าต่าง ๆ และภาษีอากร (WMS = 2.93, S.D. = 1.336)

ถูกค้าเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ว่า ปัจจัยด้านภาวะทางการเมืองมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในภาวะการณ์เมืองที่มีโครงการปลดปล่อยหนี้สินเกษตรกร (WMS = 1.59, S.D. = 0.877) การราชการเวนคืนที่ดินทำกิน (WMS = 1.19, S.D. = 0.479)

จากข้อมูลข้างต้น ถูกค้าเห็นว่า โดยภาพรวมปัจจัยจากภายนอก มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ถูกค้าเห็นว่าปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ ธ.ก.ส. มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ ในเรื่องของเศรษฐกิจซบเซาหรือตกต่ำ ราคาสินค้าตกต่ำ และไม่มีตลาดรองรับผลผลิต ภาวะการณ์ที่กล่าวมาอาจจะส่งผลโดยตรงต่อรายได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการชำระหนี้ กล่าวคือ หากเศรษฐกิจซบเซา หรือตกต่ำ อำนาจการบริโภคของผู้บริโภคก็จะลดลง ส่งผลให้ความต้องการผลผลิตในตลาดลดลง หากเกษตรกรต้องการจะขายผลผลิตการเกษตรให้หมดไม่เน่าเสียก่อน ก็จะต้องยอมลดราคาสินค้าเพื่อให้ผู้บริโภคสนใจและสามารถขายได้ นอกจากนี้ การที่อำนาจการซื้อของผู้บริโภคลดลง การตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นก็จะเกิดขึ้น รวมทั้งเกิดการทดแทนสินค้า ซึ่งอาจจะส่งผลให้สินค้าของเกษตรกรไม่เป็นที่ต้องการของตลาด เกิดภาวะสินค้าล้นตลาด หรือแม้แต่ช่องทางการจำหน่ายไม่เพียงพอ หรือตลาดรองรับไม่เพียงพอ ก็สามารถทำให้เกิดสินค้าล้นตลาด เป็นวัฏจักรที่กระทบโดยตรงต่อรายได้ของเกษตรกร ทำให้รายได้น้อย ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระได้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยช่วงน้ำหนัก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของลูกค้า ร.ก.ส. จำแนกตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยภายนอก (สภาพแวดล้อม) ที่มีความสัมพันธ์ต่อการค้าของเกษตรกรลูกค้า ร.ก.ส.

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้าทางระหนเงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ร.ก.ส.	ระดับความคิดเห็น												รวม	WMS	S.D.	ความหมาย			
	มากที่สุด			มาก			ปานกลาง			น้อย							น้อยที่สุด		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%					n	%	
ภาวะภัยธรรมชาติ																			
1. มีภัยหรือวาทภัย	17	6.7	66	26.2	72	28.6	75	29.8	22	8.7	252	100.0	2.12	0.527	น้อย				
2. ท่วม	9	3.6	54	21.4	88	34.9	79	31.3	22	8.7	252	100.0	2.80	0.991	ปานกลาง				
3. ฝนแล้ง	5	2.0	31	12.3	96	38.1	98	38.9	22	8.7	252	100.0	2.60	0.885	ปานกลาง				
4. ศัตรูพืช หรือสัตว์รบกวน	1	0.4	3	1.2	26	10.3	182	72.2	40	15.9	252	100.0	1.98	0.588	น้อย				
5. เกิดโรคระบาด	1	0.4	3	1.2	9	3.6	64	25.4	175	69.4	252	100.0	1.38	0.653	น้อยที่สุด				
6. ถูกไฟไหม้							8	3.2	244	96.8	252	100.0	1.03	0.176	น้อยที่สุด				
ผลรวมสุทธิ	116	46.0	107	42.5	14	5.6	10	4.0	5	2.0	252	100.0	4.06	0.763	มาก				
1. เศรษฐกิจซบเซาหรือตกต่ำ	152	60.3	77	30.6	16	6.3	1	0.4	6	2.4	252	100.0	4.46	0.829	มากที่สุด				
2. ราคาผลผลิตตกต่ำ	59	23.4	142	56.3	32	12.7	1	0.4	18	7.1	252	100.0	3.88	1.005	มากที่สุด				
3. ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต	38	15.1	163	64.7	35	13.9	1	0.4	15	6.0	252	100.0	3.83	0.902	มากที่สุด				

ตาราง 4 (ต่อ)

	ระดับความคิดเห็น										รวม	WMS	S.D.	ความหมาย	
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด						
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%					
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับการจ้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ร.ก.ส.															
ภาระทางการเงิน			1	0.4	26	10.3	127	50.4	98	38.9	252	100.0	2.04	0.605	น้อย
4. ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐบาล เช่น กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร	33	13.1	79	31.3	16	6.3	86	34.1	38	15.1	252	100.0	2.93	1.336	ปานกลาง
5. รัฐบาลมีมาตรการที่เข้มงวดเกินไปในการควบคุมราคาสินค้าต่าง ๆ และภาษีอากร	1	0.4	38	15.1	91	36.1	67	26.6	55	21.8	252	100.0	2.46	1.007	น้อย
6. โครงการปลดปล่อยหนี้สินเกษตรกร	1	0.4	13	5.2	21	8.3	64	25.4	153	60.7	252	100.0	1.59	0.877	น้อยที่สุด
7. การขอการเวนคืนที่ดินทำกิน					9	3.6	31	12.3	212	84.1	252	100.0	1.19	0.479	น้อยที่สุด
รวม			2	0.8	121	48.0	118	46.8	11	4.4	252	100.0	2.54	0.340	น้อย

ส่วนที่ 4 หนี้และการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาสารภี อ.สารภี จ.เชียงใหม่

จากตาราง 5 พบว่า

ลูกค้า ร้อยละ 63.5 ได้รับสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. ประเภทสินเชื่อระยะยาว จำนวน 160 ราย รองลงมาคือ สินเชื่อประเภทระยะสั้น จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.0 สินเชื่อประเภทระยะและระยะยาว สินเชื่อประเภทระยะปานกลาง สินเชื่อประเภทระยะปานกลางและระยะยาว จำนวน 58, 19, 12 และ 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.0, 7.5, 4.8 และ 1.2 ตามลำดับ

ลูกค้า ร้อยละ 42.9 มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม เพื่อแปรรูปสินค้าเกษตร จำนวน 108 ราย รองลงมาคือ เพื่อการผลิตเกษตร ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและเพื่อเป็นค่าลงทุน เพื่อการผลิตเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อการลงทุนและปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 63, 59, 17, 3 และ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.0, 23.4, 6.8, 1.2 และ 0.8 ตามลำดับ

ลูกค้า ร้อยละ 65.5 ใช้หลักทรัพย์เป็นหลักประกันเงินกู้ในการกู้เงินจากธนาคาร จำนวน 165 ราย รองลงมาคือ ค้ำประกันร่วมกลุ่ม บุคคล 2 คน ค้ำประกัน บุคคล 2 คน ค้ำประกัน และหลักทรัพย์ ค้ำประกันร่วมกลุ่ม และบุคคล 2 คนค้ำประกัน ค้ำประกันร่วมกลุ่ม และหลักทรัพย์ ค้ำประกันร่วมกลุ่มบุคคล 2 คนค้ำประกัน และหลักทรัพย์ จำนวน 51, 13, 8, 6, 6 และ 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.2, 5.2, 3.2, 2.4, 2.4 และ 1.2 ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่า ลูกค้าส่วนใหญ่จะได้รับสินเชื่อประเภทสินเชื่อระยะยาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแปรรูปสินค้าเกษตร และใช้หลักทรัพย์เป็นหลักประกันเงินกู้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะลูกค้าส่วนใหญ่จะทำสวนลำไย ซึ่งมีปริมาณผลผลิตค่อนข้างมาก ทำให้เกษตรกรจะต้องหาวิธีการเพิ่มมูลค่าสินค้าของตนเอง นอกเหนือจากการจำหน่ายผลผลิตสด และในปัจจุบันการแปรรูปลำไย โดยการอบลำไยได้รับความนิยมมากกว่าการแปรรูปแบบอื่น ซึ่งจะต้องใช้เงินทุนในการแปรรูปสูง และใช้เวลาในการกั้นทุนนาน ฉะนั้น เกษตรกรจึงต้องกู้ระยะยาวเพื่อให้สามารถครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการแปรรูป และมีโอกาสได้การคืนทุน อีกทั้งการใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันจะก่อให้เกิดความมั่นใจต่อแหล่งเงินทุนมากกว่าการใช้บุคคลค้ำประกัน

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของประเภทสินเชื่อ วัตถุประสงค์ของสินเชื่อ และหลักประกันการกู้ยืม

ประเภทสินเชื่อ และหลักประกันการกู้ยืม	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทสินเชื่อ		
ระยะยาว	160	63.5
ระยะสั้น	58	23.0
ระยะสั้น และระยะยาว	19	7.5
ระยะปานกลาง	12	4.8
ระยะปานกลาง และระยะยาว	3	1.2
วัตถุประสงค์ของสินเชื่อ		
แปรรูปสินค้าเกษตร	108	42.9
เพื่อการผลิตเกษตร	63	25.0
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	59	23.4
ใช้จ่ายและลงทุน	17	6.8
เพื่อการผลิตเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตร	3	1.2
ลงทุนและปรับโครงสร้างหนี้	2	0.8
หลักประกันเงินกู้		
หลักทรัพย์	165	65.5
ค้ำประกันร่วมกลุ่ม	51	20.2
บุคคล 2 คน ค้ำประกัน	13	5.2
บุคคล 2 คน ค้ำประกัน และหลักทรัพย์	8	3.2
ค้ำประกันร่วมกลุ่ม และบุคคล 2 คนค้ำประกัน	6	2.4
ค้ำประกันร่วมกลุ่ม และหลักทรัพย์	6	2.4
ค้ำประกันร่วมกลุ่มบุคคล 2 คนค้ำประกัน และหลักทรัพย์	3	1.2

จากตาราง 6 พบว่า ลูกค้าจะกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในวงเงินกู้เฉลี่ย 261,647.19 บาท ต่ำสุด 10,000 บาท และสูงสุด 2,700,000 บาท โดยลูกค้าส่วนใหญ่จะกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในวงเงินกู้มากกว่า 150,000 บาทขึ้นไป จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.2 รองลงมาคือ 30,001 - 60,000 บาท น้อยกว่า 30,001 บาท 90,001 - 120,000 บาท 120,001 - 150,000 บาท และ 60,001 - 90,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.3, 11.5, 9.5, 7.9 และ 5.6 ตามลำดับ และมีระยะเวลาคืนเงินกู้เฉลี่ย 10 ปี ต่ำสุด 1 ปี และสูงสุด 20 ปี โดยลูกค้าส่วนใหญ่ทำสัญญาเงินกู้ระยะยาว จำนวน 168 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาคือ ระยะสั้น และระยะปานกลาง จำนวน 55 และ 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.8 และ 11.5 ตามลำดับ

หากพิจารณาระยะเวลาตามสัญญา ลูกค้าที่กู้ระยะสั้น ส่วนใหญ่จะกู้ในวงเงินน้อยกว่า 30,000 บาท ลูกค้าที่กู้ระยะปานกลาง ส่วนใหญ่จะกู้ในวงเงิน 30,001 - 60,000 บาท และลูกค้าที่กู้ระยะยาว ส่วนใหญ่จะกู้ในวงเงินมากกว่า 150,000 บาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณาในตาราง ลูกค้าจะกู้เงินในวงเงิน มากกว่า 150,000 บาทขึ้นไป โดยกู้ระยะยาว จำนวน 114 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาคือ กู้น้อยกว่า 30,001 บาท ระยะเวลาดำเนิน 18 เดือน จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.9 กู้ 30,001 - 60,000 บาท ระยะเวลาดำเนิน 18 เดือน จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 กู้ 90,001 - 120,000 บาท ระยะเวลาดำเนิน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.1

จากข้อมูลข้างต้น และข้อมูลในตาราง 5 ลูกค้าจะกู้สินเชื่อประเภทระยะยาว โดยมีวัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อแปรรูปสินค้า โดยเฉลี่ยจะกู้ในวงเงิน 261,647.19 บาท สัญญา 10 ปี ซึ่งวงเงินกู้ และระยะเวลาดังกล่าว สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และประเภทสินเชื่อในตาราง 5 วงเงินกู้ดังกล่าว เป็นวงเงินที่ค่อนข้างสูง ระยะเวลาคืนเงินกู้ยาวนาน เพื่อให้ลูกค้าสามารถใช้เงินกู้เพื่อลงทุนในการแปรรูปสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของปริมาณวงเงินกู้ตามสัญญาผู้ขืม และระยะเวลาตามสัญญา

ปริมาณวงเงินกู้ ¹ (บาท)	ระยะเวลาตามสัญญา ²						รวม	
	ระยะสั้น		ระยะปานกลาง		ระยะยาว			
	(ไม่เกิน 18 เดือน)		(ไม่เกิน 5 ปี)		(เกิน 5 ปีขึ้นไป)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30,001	25	9.9	3	1.2	1	0.4	29	11.5
30,001 - 60,000	23	9.1	13	5.2	10	4.0	46	18.3
60,001 - 90,000	1	0.4	4	1.6	9	3.6	14	5.6
90,001 - 120,000	1	0.4	5	2.0	18	7.1	24	9.5
120,001 - 150,000	3	1.2	1	0.4	16	6.3	20	7.9
มากกว่า 150,000 ขึ้นไป	2	0.8	3	1.2	114	45.2	119	47.2
รวม	55	21.8	29	11.5	168	66.7	252	100.0

หมายเหตุ ¹ $\bar{X}$ = 261,647.19 บาท, S.D. = 345,160.730, Min. = 10,000 บาท, Max. = 2,700,000 บาท

² $\bar{X}$ = 9.94 ปี, S.D. = 6.558, Min. = 1 ปี, Max. = 20 ปี

จากตาราง 7 - 8 พบว่า ลูกคามีหนี้ค้างชำระกับ ธ.ก.ส. เฉลี่ย 48,097.95 บาท มีหนี้ค้างชำระ ตั้งแต่ 1,000 บาท สูงสุด 610,000 บาท หรือมีหนี้ค้างชำระเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 35.87 ของยอดสินเชื่อทั้งหมด โดยลูกค้าส่วนใหญ่ มีหนี้ค้างชำระน้อยกว่า 30,001 บาท จำนวน 143 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมาคือ 30,001 - 60,000 บาท 60,001 - 90,000 บาท และ 120,001 - 150,000 บาท 90,001 - 120,000 บาท และ 120,001 - 150,000 บาท จำนวนร้อยละ 23.8, 6.3, 6.3, 4.4 และ 2.4 หน่วยตามลำดับ และค้างชำระหนี้เฉลี่ย 2 ปี 6 เดือน ค้างชำระหนี้ต่ำสุด 1 ปี และสูงสุด 10 ปี โดยร้อยละ 51.2 ค้างชำระหนี้เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่ถึง 3 ปี จำนวน 129 ราย รองลงมาคือ ค้างชำระหนี้เกินกว่า 3 ปีขึ้นไป จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.2

พิจารณาร้อยละของหนี้ค้างชำระ ลูกค้าส่วนใหญ่จะมีหนี้ค้างชำระน้อยกว่า 11% จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาคือ มีหนี้ค้างชำระมากกว่า 50% มีหนี้ค้างชำระ 11% - 20% มีหนี้ค้างชำระ 21% - 40% และมีหนี้ค้างชำระ 41% - 50% จำนวน 73, 44, 18 และ 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.0, 17.5, 7.1 และ 4.8 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าระยะเวลาค้างชำระหนี้ ลูกหนี้ที่ค้างชำระหนี้ไม่เกิน 3 ปี ส่วนใหญ่จะค้างชำระหนี้ต่ำกว่า 30,001 บาท ลูกหนี้ที่ค้างชำระหนี้เกิน 3 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่จะค้างชำระหนี้ไม่เกิน 60,000 บาท

หากพิจารณาในตาราง ลูกหนี้ส่วนใหญ่จะมีหนี้ค้างชำระน้อยกว่า 30,001 บาท โดยค้างชำระไม่เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่ถึง 3 ปี จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมาคือ มีหนี้ค้างชำระน้อยกว่า 30,001 บาท โดยค้างชำระไม่เกิน 1 ปี จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.3 และมีหนี้ค้างชำระ 30,001 - 60,000 บาท โดยค้างชำระเกิน 1 ปี ไม่ถึง 3 ปี จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.3

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของปริมาณหนี้ค้างชำระกับ ธ.ก.ส. และระยะเวลาในการค้างชำระหนี้

ปริมาณวงเงินกู้ ¹ (บาท)	ระยะเวลาค้างชำระหนี้ ²						รวม	
	ไม่เกิน 1 ปี		เกิน 1 ปีไม่ถึง 3 ปี		เกินกว่า 3 ปีขึ้นไป			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30,001	36	14.3	83	32.9	24	9.5	143	56.7
30,001 – 60,000	10	4.0	26	10.3	24	9.5	60	23.8
60,001 – 90,000	1	0.4	5	2.0	10	4.0	16	6.3
90,001 – 120,000	1	0.4	5	2.0	5	2.0	11	4.4
120,001 – 150,000			3	1.2	3	1.2	6	2.4
มากกว่า 150,000 ขึ้นไป	3	1.2	7	2.8	6	2.4	16	6.3
รวม	51	20.2	129	51.2	72	28.6	252	100.0

หมายเหตุ ¹ $\bar{X}$ = 48,097.95 บาท, S.D. = 64,752.707, Min. = 1,000 บาท, Max. = 610,000 บาท

² $\bar{X}$ = 2.52 ปี, S.D. = 1.298, Min. = 1 ปี, Max. = 10 ปี

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของหนี้ค้างชำระ

หนี้ค้างชำระ (ร้อยละ) ¹	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 11	87	34.5
11 – 20	44	17.5
21 – 30	18	7.1
31 – 40	18	7.1
41 – 50	12	4.8
มากกว่า 50	73	29.0
รวม	252	100.0

หมายเหตุ ¹ $\bar{X}$ = 35.87%, S.D. = 33.480, Min. = 0.29%, Max. = 100.00%

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระ

จากตาราง 9 - 10 พบว่า ลูกค้าที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขในการผลิตทางการเกษตร ด้านการตลาด ด้านการเงิน ด้าน ธ.ก.ส. และด้านปัจจัยภายนอก ให้ความเห็นในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการผลิตทางการเกษตร

ลูกค้าที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าปัญหาด้านการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูง เช่น อาหารสัตว์ ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยาบำรุง จำนวน 57 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 40.1 ผลผลิตลดลง เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศ ภัยธรรมชาติ และโรคระบาด จำนวน 51 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 35.9 ที่ดินทำกินไม่เพียงพอ จำนวน 17 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 12.0 พันธุ์พืชไม่สมบูรณ์ ที่ดินเสื่อมโทรม ทำให้ผลผลิตด้อยคุณภาพ จำนวน 12 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 8.5 ขาดแคลนนํ้าในฤดูแล้ง และนํ้าท่วมในฤดูฝน ทำให้ผลผลิตได้น้อย จำนวน 5 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 3.5

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาลูกค้าที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการผลิตทางการเกษตร คือ ให้ธนาคารจัดหาวัสดุการเกษตรราคาถูกลงมาจำหน่าย ภาครัฐใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี และให้รัฐบาลสนับสนุนเงินทุนเพื่อปลูกทดแทนใหม่ จำนวน 18, 7 และ 4 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 62.1, 24.1 และ 13.8 ของผู้แสดงความคิดเห็น

ด้านการตลาด

ลูกค้ำที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ สินค้าล้นตลาด ตลาดรองรับผลผลิตไม่เพียงพอ ตลาดรับซื้อผลผลิตให้ราคาต่ำ พ่อค้าคนกลางกดราคา และผลผลิตไม่ได้มาตรฐานทำให้ขายได้ราคาถูก จำนวน 28, 16, 16, 9 และ 3 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 38.9, 22.2, 22.2, 12.5 และ 4.2 ของผู้แสดงความคิดเห็น ตามลำดับ

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาลูกค้ำที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการตลาด คือ การให้ธนาคารหาตลาดมารับ และมีเงื่อนไขในการรับซื้อง่าย ต้องการให้รัฐบาลและธนาคารหาตลาดที่มีมารับซื้อผลผลิตสูง รัฐบาลควรประกันราคารับซื้อผลผลิต รัฐบาลควรมีมาตรการงดหรือลดพื้นที่เพาะปลูก ให้รัฐบาลจัดการอย่างเด็ดขาดกับผู้ยักจน จำนวน 17, 9, 6, 1 และ 1 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 50.0, 26.5, 17.6, 2.9 และ 2.9 ของผู้แสดงความคิดเห็น

ด้านการเงิน

ลูกค้ำที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าปัญหาด้านการเงิน ได้แก่ ค่าครองชีพสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น มีหนี้สินหลายทาง ขาดเงินทุนหมุนเวียน มีรายได้น้อย ค่าใช้จ่ายถูกเงินสูง ให้บุคคลภายนอกยืมเงินไปแล้วไม่ได้รับการชำระคืน จำนวน 69, 20, 19, 10, 4 และ 1 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 56.1, 16.3, 15.4, 8.1, 3.3 และ 0.5 ของผู้แสดงความคิดเห็น ตามลำดับ

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาลูกค้ำที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการเงิน คือ ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ให้ธนาคารหาอาชีพเสริม ขยายวงเงินกู้ ธนาคารควรมีโครงการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดอกเบี้ยต่ำ เข้าร่วมโครงการแก้ไขหนี้ นอก ระบบ ให้ธนาคารคิดเป็นเวลาชำระให้ตัดหนี้ทั้งต้นและดอกเบี้ย พยายามติดตามคืน และกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 13, 11, 7, 4, 3, 2, 1, 1 และ 1 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 30.2, 25.6, 16.3, 9.3, 7.0, 4.7, 2.3, 2.3 และ 2.3 ของผู้แสดงความคิดเห็น

ด้าน ธ.ก.ส.

ลูกค้ำที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าปัญหาด้าน ธ.ก.ส. ได้แก่ ค่าดอกเบี้ยปรับสูง พนักงานอธิบายการกู้เงินครั้งแรกไม่ค่อยเข้าใจ อัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูง และขาดการติดตามหนี้อย่างต่อเนื่อง จำนวน 2, 1, 1 และ 1 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 40.0, 20.0, 20.0 และ 20.0 ของผู้แสดงความคิดเห็น ตามลำดับ

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาลูกค้ำที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาด้าน ธ.ก.ส. คือ ให้ ธ.ก.ส. ยืดระยะเวลาผ่อนการชำระหนี้ ให้ ธ.ก.ส. ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงให้ ธ.ก.ส.

ขยายวงเงินกู้ และให้พนักงานอธิบายให้เข้าใจ จำนวน 16, 2, 1 และ 1 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 80.0, 10.0, 5.0 และ 5.0 ของผู้แสดงความคิดเห็น

ด้านปัจจัยภายนอก

ลูกค้ายที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าปัญหาด้านปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายการเมือง ไม่แน่นอน ไม่เป็นรูปธรรม ไม่ต่อเนื่องและแก้ปัญหาระยะสั้น หรือแก้ไขปัญหเฉพาะหน้า เศรษฐกิจตกต่ำ และภาวะภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง พายุ ลูกเห็บ จำนวน 29, 27 และ 22 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 37.2, 34.6 และ 28.2 ของผู้แสดงความคิดเห็น ตามลำดับ

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญห ลูกค้ายที่แสดงความคิดเห็น เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาด้านปัจจัยภายนอก คือ นโยบายควรเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาว และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้กับเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติอย่างเพียงพอ จำนวน 25 และ 6 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 80.6 และ 19.4 ของผู้แสดงความคิดเห็น

จากข้อมูล ลูกค้ายที่แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ต้นทุนการผลิตสูง และผลผลิตลดลงจากสภาพอากาศ ภาวะภัยธรรมชาติ และโรคระบาดเป็นปัญหาสำคัญในด้านการผลิต สินค้าล้นตลาด และตลาดรับซื้อผลผลิตสูงไม่เพียงพอ เป็นปัญหาสำคัญด้านการตลาด ค่าครองชีพ ค่าใช้จ่ายสูง และการมีหนี้สิน เป็นปัญหาสำคัญด้านการเงิน ค่าดอกเบี้ยปรับสูง เป็นปัญหาสำคัญของด้าน ธ.ก.ส ภาวะภัยธรรมชาติ และภาวะเศรษฐกิจ เป็นปัญหาสำคัญด้านปัจจัยภายนอก โดยให้แนวทางแก้ไขในแต่ละด้าน คือ ด้านการผลิต แก้ไขโดยให้ธนาคารจัดหาวัสดุ การเกษตรราคาถูกลงมาจำหน่าย หรือการใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี ด้านการตลาด ให้ธนาคารหาตลาดรับซื้อผลผลิตราคาสูง ด้านการเงิน การใช้เศรษฐกิจพอเพียง และให้ธนาคารขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ด้าน ธ.ก.ส. ให้ ธ.ก.ส. ยืดระยะเวลาผ่อนการชำระหนี้ ด้านปัจจัยภายนอก ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้กับเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติอย่างเพียงพอ

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของปัญหาในแต่ละด้าน

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการผลิตทางการเกษตร		
ต้นทุนการผลิตสูง เช่น อาหารสัตว์ ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยาบำรุง	57	40.1
ผลผลิตลดลง เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศ ภัยธรรมชาติ และโรคระบาด	51	35.9
ที่ดินทำกินไม่เพียงพอ	17	12.0
พันธุ์พืชไม่สมบูรณ์ ที่ดินเสื่อมโทรม ทำให้ผลผลิตด้อยคุณภาพ	12	8.5
ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง และน้ำท่วมในฤดูฝน ทำให้ผลผลิตได้น้อย	5	3.5
รวม	142	100.0
ด้านการตลาด		
สินค้าล้นตลาด	28	38.9
ตลาดไม่เพียงพอ	16	22.2
ตลาดรับซื้อผลผลิตให้ราคาต่ำ	16	22.2
พ่อค้าคนกลางกดราคา	9	12.5
ผลผลิตไม่ได้มาตรฐานทำให้ขายได้ราคาถูก	3	4.2
รวม	72	100.0
ด้านการเงิน		
ค่าครองชีพสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น	69	56.1
มีหนี้สินหลายทาง	20	16.3
ขาดเงินทุนหมุนเวียน	19	15.4
มีรายได้น้อย	10	8.1
ค่าใช้จ่ายถูกเงินสูง	4	3.3
ให้บุคคลภายนอกยืมเงินไปแล้วไม่ได้รับการชำระคืน	1	0.8
รวม	123	100.0

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้าน ธ.ก.ส.		
ดอกเบี้ยปรับสูง	2	40.0
พนักงานอธิบายการกู้เงินครั้งแรกไม่ค่อยเข้าใจ	1	20.0
อัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูง	1	20.0
ขาดการติดตามหนี้อย่างต่อเนื่อง	1	20.0
รวม	5	100.0
ด้านปัจจัยภายนอก		
ภาวะภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง พายุ ลูกเห็บ	29	37.2
เศรษฐกิจตกต่ำ	27	34.6
นโยบายการเมือง ไม่แน่นอน ไม่เป็นรูปธรรม ไม่ต่อเนื่องและแก้ปัญหา ระยะสั้น หรือแก้ไขปัญหเฉพาะหน้า	22	28.2
รวม	78	100.0

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของแนวทางแก้ไขปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการผลิตทางการเกษตร		
ให้ธนาคารจัดหาวัสดุการเกษตรราคาถูกลงจำหน่าย	18	62.1
ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทน	7	24.1
สนับสนุนเงินทุนเพื่อปลูกทดแทนใหม่	4	13.8
รวม	29	100.0

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางแก้ไขปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการตลาด		
ให้ธนาคารหาตลาดมารับ และมีเงื่อนไขในการรับซื้อง่าย	17	50.0
ต้องการให้รัฐบาลและธนาคารหาตลาดที่มีการรับซื้อผลผลิตสูง	9	26.5
รัฐควรมีประกันราคา	6	17.6
รัฐบาลควรมีมาตรการงดหรือลดพื้นที่เพาะปลูก	1	2.9
ให้รัฐบาลจัดการอย่างเด็ดขาดกับผู้สวนกัน	1	2.9
รวม	34	100.0
ด้านการเงิน		
ใช้เศรษฐกิจพอเพียง	13	30.2
ขยายระยะเวลาการชำระหนี้	11	25.6
ให้ธนาคารหาอาชีพเสริม	7	16.3
ขยายวงเงินกู้	4	9.3
ธนาคารควรมีโครงการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดอกเบี้ยต่ำ	3	7.0
เข้าร่วมโครงการแก้ไขหนี้ในระบบ	2	4.7
ให้ธนาคารคิดเป็นเวลาชำระให้คัตหนี้ทั้งต้นและดอกเบี้ย	1	2.3
พยายามติดตามคืน	1	2.3
กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน	1	2.3
รวม	43	100.0
ด้าน ธ.ก.ส.		
ให้ ธกส. ยืดระยะเวลาผ่อนการชำระหนี้	16	80.0
ให้ ธกส. ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลง	2	10.0
ให้ ธกส. ขยายวงเงินกู้	1	5.0
ให้พนักงานอธิบายให้เข้าใจ	1	5.0
รวม	20	100.0

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางแก้ไขปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านปัจจัยภายนอก		
ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้กับเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติอย่างเพียงพอ	25	80.6
นโยบายควรเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาว	6	19.4
รวม	31	100.0

ส่วนที่ 6 ทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้ รายได้ในครัวเรือน รายได้จากภาคเกษตร รายได้นอกภาคเกษตร ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร) มีผลต่อหนี้ค้างชำระเงินกู้ของเกษตรกร ลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาสารภี อ.สารภี จ.เชียงใหม่

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระเงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาสารภี อ.สารภี จ.เชียงใหม่ เพื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้ รายได้ภาคเกษตร รายได้นอกภาคเกษตร ค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร และค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน ว่ามีผลต่อหนี้ค้างชำระเงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. หรือไม่ ซึ่งในการหาค่าความสัมพันธ์ผู้วิจัยจะใช้การถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีการทางสถิติในรูปของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนเส้นตรง (Multiple Linear Regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ผลของการวิเคราะห์สมการ ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ มีสมการดังนี้

$$Y = f(X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6)$$

$$\text{หรือ } Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6$$

กำหนดให้

$$Y = \text{ร้อยละของหนี้ค้างชำระ}$$

$$X_1 = \text{จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้ (คน)}$$

X_2	=	รายได้ภาคเกษตร (บาทต่อปี)
X_3	=	รายได้นอกภาคเกษตร (บาทต่อปี)
X_4	=	ค่าใช้จ่ายภาคเกษตร (บาทต่อปี)
X_5	=	ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร (บาทต่อปี)
X_6	=	ค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน (บาทต่อปี)
$b_1 \dots b_6$	=	ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient)
a	=	ค่าคงที่ (constant)

และเมื่อได้ตัวแปรที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระ ก็จะนำตัวแปรที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระ ในแต่ละระดับการค้างชำระนี้ มาวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้สมการของปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ที่แท้จริง

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนเส้นตรง ของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระ แบ่งตามระดับการค้างชำระนี้ 3 ระดับ คือ ระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี) ระยะปานกลาง (เกิน 1 ปี ไม่เกิน 3 ปี) และระยะยาว (เกิน 3 ปีขึ้นไป) ได้ผลการวิเคราะห์แบบ Linear form ดังนี้

หนี้ค้างชำระระยะสั้น

วิเคราะห์ทุกตัวแปร

สมการหนี้ค้างชำระ

$$Y = a + b_5 X_5^{**}$$

$$Y = 59.328 + 1.168 X_5^{**}$$

$$\text{Multiple R} = 0.793$$

$$\text{R Square} = 0.629$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.597$$

$$\text{Standard Error} = 49.81575$$

$$\text{F-Statistics} = 2.998$$

$$\text{Sig. F} = 0.009$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

กำหนดให้

Y = หนี้ค้างชำระ

X_5 = ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร

ผลการวิเคราะห์ทุกตัวแปร สามารถอธิบายผล ได้ดังนี้

1. ค่าความน่าจะเป็น Sig. t ของตัวแปรอิสระที่คำนวณได้จะมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ที่ระดับนัยสำคัญที่สูงกว่า 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่กำหนดสามารถนำมาพยากรณ์หนี้ค้างชำระของเกษตรกรกรลูกค้า

2. Adjusted R Square = 0.597 หมายความว่า ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตรสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของหนี้ค้างชำระ ได้ร้อยละ 59.7

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร (X_5) มีผลต่อร้อยละของหนี้ค้างชำระในทิศทางเดียวกัน โดยหากค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตรเพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในอัตราร้อยละ 1.168

หากวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระ ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้
สมการหนี้ค้างชำระ

$$Y = a + b_5 X_5^{**}$$

$$Y = 7.030 + 3.21E-05 X_5^{**}$$

$$\text{Multiple R} = 0.782$$

$$\text{R Square} = 0.774$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.663$$

$$\text{Standard Error} = 2.7937$$

$$\text{F-Statistics} = 6.962$$

$$\text{Sig. F} = 0.010$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

กำหนดให้

Y = หนี้ค้างชำระ

X_5 = ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร

ผลการวิเคราะห์ทุกตัวแปร สามารถอธิบายผล ได้ดังนี้

1. ค่าความน่าจะเป็น Sig. t ของตัวแปรอิสระที่คำนวณได้จะมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ที่ระดับนัยสำคัญที่สูงกว่า 0.05 ตัวแปรค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตรสามารถนำมาพยากรณ์หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า

2. Adjusted R Square = 0.663 หมายความว่า ตัวแปรค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตรสามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของหนี้ค้างชำระ ได้ร้อยละ 66.3

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร (X_5) มีผลต่อร้อยละของหนี้ค้างชำระในทิศทางเดียวกัน โดยหากค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตรเพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในอัตราร้อยละ 0.0000321

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน ค่าสถิติ t และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระยะสั้น

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ ของปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ (B)	ค่าความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (SE B)	ค่า สัมประสิทธิ์ มาตรฐาน (Beta)	ค่าสถิติ (t)	ระดับ นัยสำคัญทาง สถิติ (Sig. t)
วิเคราะห์ทุกตัวแปร					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มี รายได้ (X_1)	-7.368	13.152	-.073	-.560	.577
รายได้จากภาคเกษตร (X_2)	-1.87E-04	.000	-.171	-.860	.393
รายได้นอกภาคเกษตร (X_3)	- 6.23E-04	.000	-.447	-1.771	.082
ค่าใช้จ่ายภาคเกษตร (X_4)	3.773E-03	.002	2.267	1.646	.105
ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร (X_5)	1.168	1.931	3.610	2.110	.038*
ค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน (X_6)	2.535E-04	.001	.075	.486	.629

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าความคลาด	ค่า	ระดับ	
	ของปัจจัยด้าน	เคลื่อน	สัมประสิทธิ์	ค่าสถิติ	นัยสำคัญทาง
	เศรษฐกิจ	มาตรฐาน	มาตรฐาน	(t)	สถิติ
	(B)	(SE B)	(Beta)		(Sig. t)
วิเคราะห์ตัวแปรที่ Sig.					
ค่าคงที่	7.030	.481		14.615	.000**
ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร (X_3)	3.21E-05	.000	.278	-2.639	.010**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

หาค่าสัมประสิทธิ์

วิเคราะห์ทุกตัวแปร

สมการหาค่าสัมประสิทธิ์

$$Y = a - b_2 X_2^{**} - b_3 X_3^{**}$$

$$Y = 46.452 - 0.244 X_2^{**} - 0.751 X_3^{**}$$

$$\text{Multiple R} = 0.707$$

$$\text{R Square} = 0.765$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.729$$

$$\text{Standard Error} = 27.25580$$

$$\text{F-Statistics} = 2.840$$

$$\text{S g. F} = 0.006^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

กำหนดให้

$$Y = \text{หนี้ค้างชำระ}$$

$$X_2 = \text{รายได้จากภาคเกษตร}$$

$$X_3 = \text{รายได้นอกภาคเกษตร}$$

ผลการวิเคราะห์สามารถอธิบายผลตาราง 12 ได้ดังนี้

1. ค่าความน่าจะเป็น Sig. t ของตัวแปรอิสระที่คำนวณได้จะมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ที่ระดับนัยสำคัญที่สูงกว่า 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่กำหนดสามารถนำมาพยากรณ์หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า

2. Adjusted R Square = 0.729 หมายความว่า รายได้จากภาคเกษตร และรายได้นอกภาคเกษตร สามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของหนี้ค้างชำระ ได้ร้อยละ 72.9

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านรายได้จากภาคเกษตร (X_2) และด้านรายได้นอกภาคเกษตร (X_3) มีผลต่อร้อยละของหนี้ค้างชำระในทิศทางตรงกันข้าม โดยรายได้จากภาคเกษตร หรือรายได้นอกภาคเกษตร เพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้น หรือลดลงในทิศทางตรงกันข้ามในอัตราร้อยละ 0.244 และ 0.751 ตามลำดับ กล่าวคือ ถ้ารายได้จากภาคเกษตร หรือรายได้นอกภาคเกษตร เพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลดลงในอัตราร้อยละ -0.244 และ -0.751 และถ้ารายได้จากภาคเกษตร หรือรายได้นอกภาคเกษตร ลดลง 1 บาท จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.244 และ 0.751 ตามลำดับ

และเมื่อได้ตัวแปรที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระ ก็จะนำตัวแปรที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระ ในแต่ละระดับการค้างชำระนี้ มาวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้สมการของปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ที่แท้จริง

วิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการหนี้ค้างชำระ (รายได้จากภาคเกษตร และรายได้นอกภาคเกษตร)

สมการหนี้ค้างชำระ

$$Y = a - b_2X_2^{**} - b_3X_3^{**}$$

$$Y = 16.183 - 1.04E-05X_2^{**} - 3.57E-05X_3^{**}$$

$$\text{Multiple R} = 0.696$$

$$\text{R Square} = 0.675$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.665$$

$$\text{Standard Error} = 3.3294$$

$$\text{F-Statistics} = 2.562$$

$$\text{S.g. F} = 0.05^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

กำหนดให้

Y = หนี้ค้างชำระ

X_2 = รายได้จากภาคเกษตร

X_3 = รายได้นอกภาคเกษตร

ผลการวิเคราะห์สามารถอธิบายผลตาราง 12 ได้ดังนี้

1. ค่าความน่าจะเป็น Sig. t ของตัวแปรอิสระที่คำนวณได้จะมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ที่ระดับนัยสำคัญที่สูงกว่า 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่กำหนดสามารถนำมาพยากรณ์หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า

2. Adjusted R Square = 0.665 หมายความว่า รายได้จากภาคเกษตร และรายได้นอกภาคเกษตร สามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของหนี้ค้างชำระ ได้ร้อยละ 66.50

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านรายได้จากภาคเกษตร (X_2) และปัจจัยด้านรายได้นอกภาคเกษตร (X_3) มีผลต่อร้อยละของหนี้ค้างชำระในทิศทางตรงกันข้าม โดยรายได้จากภาคเกษตร หรือรายได้นอกภาคเกษตร เพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางตรงกันข้ามในอัตราร้อยละ 0.0000104 และ 0.0000357 ตามลำดับ กล่าวคือ ถักรายได้จากภาคเกษตร หรือรายได้นอกภาคเกษตร เพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลดลงในอัตราร้อยละ 0.0000104 และ 0.0000357 ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน ค่าสถิติ t และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระยะปานกลาง

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าความคลาด	ค่า	ระดับ	
	ของปัจจัยด้าน	เคลื่อน	สัมประสิทธิ์	ค่าสถิติ	นัยสำคัญ
	เศรษฐกิจ	มาตรฐาน	มาตรฐาน	(t)	ทางสถิติ
	(B)	(SE B)	(Beta)		(Sig. t)
วิเคราะห์ทุกตัวแปร					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มี รายได้ (X ₁)	-3.292	5.728	-.052	-.575	.567
รายได้จากภาคเกษตร (X ₂)	-.244	.431	-.456	-2.875	.005**
รายได้นอกภาคเกษตร (X ₃)	-.751	.254	-.426	-2.955	.004**

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ ของปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ (B)	ค่าความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (SE B)	ค่า สัมประสิทธิ์ มาตรฐาน (Beta)	ค่าสถิติ (t)	ระดับ นัยสำคัญ ทางสถิติ (Sig. t)
ค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร (X_4)	2.549	1.680	1.400	1.517	.132
ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร (X_5)	3.218	1.737	1.224	1.853	.066
ค่าใช้จ่ายลูกเงิน (X_6)	3.269E-04	.000	.113	.974	.332
วิเคราะห์ตัวแปรที่ Sig.					
ค่าคงที่	16.183	1.498		10.801	.000**
รายได้จากภาคเกษตร (X_2)	-1.04E-05	.000	-.116	-1.718	.048*
รายได้นอกภาคเกษตร (X_3)	-3.57E-05	.000	-.142	-1.877	.039*

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

หาค่าค่าประมาณ

วิเคราะห์ตัวแปร

สมการหาค่าประมาณ

$$Y = a - b_2X_2^* + b_4X_4^{**}$$

$$Y = 93.276 - 0.729X_2^* + 4.102E-03X_4^{**}$$

$$\text{Multiple R} = 0.986$$

$$\text{R Square} = 0.972$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.829$$

$$\text{Standard Error} = 14.61906$$

$$\text{F-Statistics} = 50.321$$

$$\text{Sig. F} = 0.001$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

กำหนดให้

Y = หนี้ค้างชำระ

X_2 = รายได้จากภาคเกษตร

X_4 = ค่าใช้จ่ายภาคเกษตร

ผลการวิเคราะห์สามารถอธิบายผลตาราง 13 ได้ดังนี้

1. ค่าความน่าจะเป็น Sig. t ของตัวแปรอิสระที่คำนวณได้จะมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ที่ระดับนัยสำคัญที่สูงกว่า 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่กำหนดสามารถนำมาพยากรณ์หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า

2. Adjusted R Square = 0.829 หมายความว่า รายได้จากภาคเกษตร และค่าใช้จ่ายภาคเกษตร สามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของหนี้ค้างชำระ ได้ร้อยละ 82.9

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านรายได้จากภาคเกษตร (X_2) และด้านค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร (X_4) มีผลต่อร้อยละของหนี้ค้างชำระในทิศทางตรงกันข้าม โดยหากรายได้จากภาคเกษตร เพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางตรงกันข้าม ในอัตราร้อยละ 0.729 และหากค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร เพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกันในอัตราร้อยละ 0.004102 หรืออีกนัยหนึ่ง หากรายได้จากภาคเกษตรเพิ่มขึ้น 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลดลง ในอัตราร้อยละ 0.729 และหากค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร เพิ่มขึ้น 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ -0.004102

วิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการหนี้ค้างชำระ (รายได้จากภาคเกษตร และค่าใช้จ่ายจากภาคเกษตร)

สมการหนี้ค้างชำระ

$$Y = a - b_2X_2^* + b_4X_4^{**}$$

$$Y = 27.240 - 8.52E-06X_2^* + 2.465E-06X_4^{**}$$

$$\text{Multiple R} = 0.793$$

$$\text{R Square} = 0.781$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.721$$

$$\text{Standard Error} = 12.7217$$

$$\text{F-Statistics} = 15.163$$

$$\text{Sig. F} = 0.05^*$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

กำหนดให้

Y = หนี้ค้างชำระ

X_2 = รายได้จากภาคเกษตร

X_4 = ค่าใช้จ่ายภาคเกษตร

ผลการวิเคราะห์สามารถอธิบายผลตาราง 13 ได้ดังนี้

1. ค่าความน่าจะเป็น Sig. t ของตัวแปรอิสระที่คำนวณได้จะมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ที่ระดับนัยสำคัญที่สูงกว่า 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่กำหนดสามารถนำมาพยากรณ์หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกค้า

2. Adjusted R Square = 0.721 หมายความว่า รายได้จากภาคเกษตร และค่าใช้จ่ายภาคเกษตร สามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของหนี้ค้างชำระ ได้ร้อยละ 72.1

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านรายได้จากภาคเกษตร (X_2) และด้านค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร (X_4) มีผลต่อร้อยละของหนี้ค้างชำระในทิศทางตรงกันข้าม โดยหากรายได้จากภาคเกษตร เพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางตรงกันข้าม ในอัตราร้อยละ 0.00000852 และหากค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร เพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกันในอัตราร้อยละ 0.000002465 หรืออีกนัยหนึ่ง หากรายได้จากภาคเกษตรเพิ่มขึ้น 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรลดลง ในอัตราร้อยละ 0.00000852 และหากค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร เพิ่มขึ้น 1 บาท ก็จะทำให้หนี้ค้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ -0.000002465

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน ค่าสถิติ t และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระยะยาว

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ ของปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ (B)	ค่าความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (SE B)	ค่า สัมประสิทธิ์ มาตรฐาน (Beta)	ค่าสถิติ (t)	ระดับ นัยสำคัญทาง สถิติ (Sig. t)
วิเคราะห์ทุกตัวแปร					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มี รายได้ (X_1)	-41.472	37.526	-.443	-1.105	.319
รายได้จากภาคเกษตร (X_2)	-.729	1.607	-.480	-.454	.629*
รายได้นอกภาคเกษตร (X_3)	-6.841	5.372	-1.300	-1.274	.242
ค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร (X_4)	4.102E-03	.001	.954	7.094	.001**
ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร (X_5)	.159	4.070	.035	.039	.975
ค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน (X_6)	7.484E-02	3.243	.030	.023	.985
วิเคราะห์ตัวแปรที่ Sig.					
ค่าคงที่	27.240	1.093		25.371	.000**
รายได้จากภาคเกษตร (X_2)	-8.52E-06	.000	-.183	-3.428	.050*
ค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร (X_4)	2.465E-06	.000	.721	2.868	.032*

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

หาค่าสัมประสิทธิ์

วิเคราะห์ทุกตัวแปร

สมการหาค่าสัมประสิทธิ์

$$Y = a - b_2X_2 - b_3X_3$$

$$Y = 53.571 - 2.31E-04X_2 - 0.803X_3$$

$$\text{Multiple R} = 0.722$$

$$\text{R Square} = 0.672$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.649$$

$$\text{Standard Error} = 56.55477$$

$$\text{F-Statistics} = 2.777$$

$$\text{Sig. F} = 0.006$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

กำหนดให้

Y = หักล้างชำระ

X_2 = รายได้ภาคเกษตร

X_3 = รายได้นอกภาคเกษตร

ผลการวิเคราะห์สามารถอธิบายผลตาราง 14 ได้ดังนี้

1. ค่าความน่าจะเป็น Sig. t ของตัวแปรอิสระที่คำนวณได้จะมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ที่ระดับนัยสำคัญที่สูงกว่า 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่กำหนดสามารถนำมาพยากรณ์หักล้างชำระของเกษตรกรลูกค้า

2. Adjusted F. Square = 0.649 หมายความว่า รายได้ภาคเกษตร และรายได้นอกภาคเกษตร สามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของหักล้างชำระ ได้ร้อยละ 64.9

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านรายได้ภาคเกษตร (X_2) และด้านรายได้นอกภาคเกษตร (X_3) มีผลต่อร้อยละของหักล้างชำระในทิศทางตรงกันข้าม โดย หากรายได้ทั้ง 2 ตัวแปรเพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หักล้างชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางตรงกันข้ามในอัตราร้อยละ 0.000231 และ 0.803 ตามลำดับ

วิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการหนีค้ำชำระ (รายได้จากภาคเกษตร และรายได้นอกภาคเกษตร)

สมการหนีค้ำชำระ

$$Y = a - b_2X_2^* - b_3X_3^{**}$$

$$Y = 48.205 - 2.48E-04X_2^* - 2.64E-05X_3^{**}$$

$$\text{Multiple R} = 0.868$$

$$\text{R Square} = 0.823$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.740$$

$$\text{Standard Error} = 30.70836$$

$$\text{F-Statistics} = 9.996$$

$$\text{Sig. F} = 0.000^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

กำหนดให้

Y = หนีค้ำชำระ

X_2 = รายได้ภาคเกษตร

X_3 = รายได้นอกภาคเกษตร

ผลการวิเคราะห์สามารถอธิบายผลตาราง 14 ได้ดังนี้

1. ค่าความน่าจะเป็น Sig. t ของตัวแปรอิสระที่คำนวณได้จะมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ที่ระดับนัยสำคัญที่สูงกว่า 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวที่กำหนดสามารถนำมาพยากรณ์หนีค้ำชำระของเกษตรกรกรลูก้า

2. Adjusted R Square = 0.740 หมายความว่า รายได้ภาคเกษตร และรายได้นอกภาคเกษตร สามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของหนีค้ำชำระ ได้ร้อยละ 74.0

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านรายได้ภาคเกษตร (X_2) และด้านรายได้นอกภาคเกษตร (X_3) มีผลต่อร้อยละของหนีค้ำชำระในทิศทางตรงกันข้าม โดย หากรายได้ทั้ง 2 ตัวแปรเพิ่มขึ้น หรือลดลง 1 บาท ก็จะทำให้หนีค้ำชำระของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางตรงกันข้ามในอัตราร้อยละ 0.000248 และ 0.0000264 ตามลำดับ

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน ค่าสถิติ t และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) หนี้ค้างชำระรวม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ ของปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ (B)	ค่าความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (SE B)	ค่า สัมประสิทธิ์ มาตรฐาน (Beta)	ค่าสถิติ (t)	ระดับ นัยสำคัญทาง สถิติ (Sig. t)
วิเคราะห์ทุกตัวแปร					
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มี รายได้ (X_1)	-.610	5.459	.008	.112	.911
รายได้จากภาคเกษตร (X_2)	-2.31E-04	.000	-.263	-1.998	.047*
รายได้นอกภาคเกษตร (X_3)	-.803	.235	-.431	-3.418	.001**
ค่าใช้จ่ายในภาคเกษตร (X_4)	1.651	1.598	.723	1.034	.303
ค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร (X_5)	1.604	1.652	.555	.971	.333
ค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน (X_6)	9.925E-05	.000	.032	.352	.725
วิเคราะห์ตัวแปรที่ Sig.					
ค่าคงที่	48.205	4.065		11.860	.000
รายได้จากภาคเกษตร (X_2)	-2.48E-04	.000	-1.292	-4.422	.000**
รายได้นอกภาคเกษตร (X_3)	-2.64E-05	.000	-1.029	-3.436	.035*

การทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 2 ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยจากธนาคาร มีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาสารภี อ.สารภี จ.เชียงใหม่

จากตาราง 15 พบว่า ปัจจัยจากธนาคาร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยไม่ว่าลูกค้าที่คิดเห็นว่าปัจจัยจากธนาคารมีส่วนทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ในระดับน้อยที่สุด น้อย หรือปานกลาง ส่วนใหญ่ก็จะค้างชำระหนี้เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยจากธนาคารด้านความช่วยเหลือทางการเงินการตลาด มีความสัมพันธ์กับระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยลูกค้าที่คิดเห็นว่าปัจจัยจากธนาคารด้านความช่วยเหลือทางการเงินการตลาดมีส่วนทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ในระดับน้อยที่สุด ถึงปานกลาง และในระดับมากที่สุด ส่วนใหญ่จะค้างชำระหนี้เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี แต่ลูกค้าที่คิดเห็นว่าปัจจัยจากธนาคารด้านความช่วยเหลือทางการเงินการตลาดมีส่วนทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ในระดับมาก ส่วนใหญ่จะค้างชำระหนี้เกินกว่า 3 ปีขึ้นไป ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ คือ ปัจจัยด้านการบริการสินเชื่อ (ก่อน/หลังกู้เงิน) ของ ธ.ก.ส. และปัจจัยด้านศักยภาพของพนักงานธนาคาร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยไม่ว่าลูกค้าที่คิดเห็นว่าปัจจัยจากธนาคารด้านการบริการสินเชื่อ (ก่อน/หลังกู้เงิน) ของ ธ.ก.ส. มีส่วนทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ในระดับน้อยที่สุด ถึงมาก ส่วนใหญ่จะค้างชำระหนี้เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี และไม่ว่าลูกค้าที่คิดเห็นว่าปัจจัยจากธนาคารด้านศักยภาพของพนักงานธนาคาร มีส่วนทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ในระดับน้อยที่สุด ถึงน้อย ส่วนใหญ่จะค้างชำระหนี้เกินกว่า 1 ปีขึ้นไป

จากข้อมูลข้างต้น ปัจจัยจากธนาคารด้านความช่วยเหลือทางการเงินการตลาดมีความสัมพันธ์กับระดับการค้างชำระหนี้ของลูกค้านี้จะเป็นเพราะช่องทางการตลาดเป็นแหล่งกระจายสินค้า หรือจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร ฉะนั้น หากไม่มีตลาดที่แน่นอนในการรองรับผลผลิต เกษตรกรก็ไม่สามารถขายผลผลิตได้และไม่เกิดรายได้ใด ๆ และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ในด้านความช่วยเหลือทางการเงินการตลาดในตาราง 3 และปัญหาการค้างชำระหนี้เงินกู้ในตาราง 9 จะเห็นว่าลูกค้าส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยว่า ปัจจัยจากธนาคารด้านความช่วยเหลือทางการเงินการตลาด มีส่วนทำให้ลูกค้าค้างชำระหนี้กับ ธ.ก.ส. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ธนาคารไม่สามารถหาตลาดที่แน่นอนในการรองรับผลผลิตของเกษตรกร ซึ่งลูกค้าเองก็ให้ความเห็นว่า ปัญหาด้านการตลาดที่ทำให้ลูกค้าค้างชำระหนี้กับ ธ.ก.ส. ได้แก่ สินค้าล้นตลาด ตลาดไม่เพียงพอ ตลาดรับซื้อผลผลิตให้ราคาต่ำ พ่อค้าคนกลางกดราคา และผลผลิตไม่ได้มาตรฐานทำให้ขายได้ราคาถูก

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจากธนาคาร และระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกร
ลูกค้า ธ.ก.ส.

ปัจจัยจาก ธนาคาร	ระดับการค้างชำระหนี้						รวม		ค่าสถิติ
	ระยะสั้น		ระยะปานกลาง		ระยะยาว				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
การบริการสินเชื่อ									
น้อยที่สุด	15	34.1	21	47.7	8	18.2	44	100.0	$\chi^2 = 9.454$
น้อย	22	18.6	56	47.5	40	33.9	118	100.0	df = 6
ปานกลาง	12	15.4	45	57.7	21	26.9	78	100.0	Sig = 0.150
มาก	2	16.7	7	58.3	3	25.0	12	100.0	
ศักยภาพของพนักงาน									
น้อยที่สุด	50	20.2	127	51.4	70	28.3	247	100.0	
น้อย	1	20.0	2	40.0	2	40.0	5	100.0	
ความช่วยเหลือทางการตลาด									
น้อยที่สุด	3	25.0	5	41.7	4	33.3	12	100.0	$\chi^2 = 20.501$
น้อย	4	13.8	14	48.3	11	37.9	29	100.0	df = 8
ปานกลาง	20	18.2	69	62.7	21	19.1	110	100.0	Sig = 0.009**
มาก	13	18.6	27	38.6	30	42.9	70	100.0	
มากที่สุด	11	35.5	14	45.2	6	19.4	31	100.0	
รวม									
น้อยที่สุด	5	25.0	11	55.0	4	20.0	20	100.0	$\chi^2 = 3.316$
น้อย	40	20.0	98	49.0	62	31.0	200	100.0	df = 4
ปานกลาง	6	18.8	20	62.5	6	18.8	32	100.0	Sig = 0.506

หมายเหตุ *P<0.05, **P<0.01

การทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 3 ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยจาก
ภายนอก มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. สาขาสารภี อ.สารภี
จ.เชียงใหม่

จากตาราง 16 พบว่า ปังจี้จากภายนอก ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยไม่ว่าลูกค้าที่คิดเห็นว่าปังจี้จากภายนอกมีส่วนทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ในระดับน้อยที่สุด ถึงปานกลาง ส่วนใหญ่ก็จะค้างชำระหนี้เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปังจี้จากภายนอกด้านภาวะภัยธรรมชาติ มีความสัมพันธ์กับระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ เกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระในระยะยาว ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นว่าปังจี้จากภายนอกด้านภาวะภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้ ในระดับน้อยที่สุดในขณะที่ เกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระในระยะปานกลาง ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นว่าปังจี้จากภายนอกด้านภาวะภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้ ในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรลูกค้าที่มีหนี้ค้างชำระในระยะสั้น ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นว่าปังจี้จากภายนอกด้านภาวะภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์ต่อระดับการค้างชำระหนี้ ในระดับน้อย ส่วนปังจี้ด้านอื่น ๆ คือ ปังจี้ด้านภาวะเศรษฐกิจ และปังจี้ด้านภาวะทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยไม่ว่าลูกค้าที่คิดเห็นว่าปังจี้จากภายนอกปังจี้ด้านภาวะเศรษฐกิจ มีส่วนทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ในระดับน้อย ถึงมากที่สุด หรือไม่ว่าลูกค้าที่คิดเห็นว่าปังจี้จากภายนอกด้านภาวะทางการเมือง มีส่วนทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ในระดับน้อยที่สุด ถึงมากที่สุด ส่วนใหญ่จะค้างชำระหนี้เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี

จากข้อมูลข้างต้น ปังจี้จากภายนอกด้านภาวะภัยธรรมชาติ มีความสัมพันธ์กับระดับการค้างชำระหนี้ของลูกค้า ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะหากเกิดภัยธรรมชาติขึ้น เกษตรกรจะไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เลย ซึ่งหมายความว่า เกษตรกรจะไม่มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้กับ ธ.ก.ส. ได้ หากพิจารณาตาราง 3 และ ตาราง 9 แล้วพบว่า ลูกค้าจะแสดงความเห็นในระดับมากกว่า ภาวะเศรษฐกิจมีผลต่อการค้างชำระหนี้ ในขณะที่ภาวะภัยธรรมชาติ ลูกค้าให้ความเห็นว่า มีผลต่อการค้างชำระหนี้ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า แม้ภาวะเศรษฐกิจจะซบเซา หรือตกต่ำ เกษตรกรก็สามารถขายผลผลิตได้ ก่อให้เกิดรายได้ซึ่งอาจจะไม่มากพอที่จะชำระหนี้ได้ทั้งจำนวน แต่ก็อาจจะสามารถชำระหนี้ได้บางส่วน

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจากภายนอก (สภาพแวดล้อม) และระดับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.

ปัจจัยจาก ภายนอก	ระดับการค้างชำระหนี้						รวม		ค่าสถิติ	
	ระยะสั้น		ระยะปานกลาง		ระยะยาว					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ภาวะภัยธรรมชาติ										
น้อยที่สุด	8	12.5	25	39.1	31	48.4	64	100.0	$\chi^2=$	16.798
น้อย	34	23.1	80	54.4	33	22.4	147	100.0	df.=	4
ปานกลาง	9	22.5	23	57.5	8	20.0	40	100.0	Sig.=	0.002**
ภาวะเศรษฐกิจ										
น้อย	2	13.3	9	60.0	4	26.7	15	100.0	$\chi^2=$	8.485
ปานกลาง	2	14.3	9	64.3	3	21.4	14	100.0	df.=	6
มาก	16	15.0	53	49.5	38	35.5	107	100.0	Sig.=	0.205
มากที่สุด	31	26.7	58	50.0	27	23.3	116	100.0		
ภาวะทางการเมือง										
น้อยที่สุด	20	20.4	59	60.2	19	19.4	98	100.0	$\chi^2=$	11.408
น้อย	29	22.8	57	44.9	41	32.3	127	100.0	df.=	4
ปานกลาง	2	7.7	12	46.2	12	46.2	26	100.0	Sig.=	0.202
รวม										
น้อยที่สุด	2	18.2	6	54.5	3	27.3	11	100.0	$\chi^2=$	2.063
น้อย	20	16.9	61	51.7	37	31.4	118	100.0	df.=	4
ปานกลาง	29	24.0	60	49.6	32	26.4	121	100.0	Sig.=	0.724

หมายเหตุ *P<0.05, **P<0.01